

لغات‌های جدید

أَحَدَثٌ: پدید آورد (مضارع: يُحَدِّثُ)	دِمَاغٌ: مغز	لَا تَتَفَكَّرُوا! لَا تَتَفَكَّرُوا! (حرف ت برای آسانی تلفظ حذف شده است)
أَسْفَلٌ: پایین، پایین‌تر	ذَبِيلٌ: دم	مَا مِنْ: هیچ نیست
أَنْ يَمْتَلِئَ: که پر شود	زَمَلٌ: ماسه	مَرْمِي: دروازه
إِسْتِرَاحٌ: آسود (مضارع: يَسْتَرِيحُ)	زَعَانِفٌ: باله‌های ماهی	مُتَفَرِّجٌ: تماشاجی
إِنْتَهَى: به پایان رسید (مضارع: يَنْتَهِي)	زَفْرَاقٌ: مرغ باران	مُنْتَصِفٌ: نیمه
إِنْتِطَاقٌ: به حرکت در آمدن (انْطَلَقَ، يَنْطَلِقُ)	سَيْسِجَلٌ: ثبت خواهد کرد	مِظَلَّةٌ: چتر
تَذَكَّرَ: به یاد آورد (أَتَذَكَّرُ: به یاد می‌آورم)	شِمَالٌ: چپ	نَسِيحٌ: بافت (بافت پیوندی)
تَسَلَّلٌ: آفساید	صَادٌ: شکار کرد (مضارع: يَصِيدُ)	نَقَارُ الخشب: دارکوب
تَعَادَلٌ: برابر شد (مضارع: يَتَعَادَلُ)	صَمْرٌ: زیان رساند (مضارع: يَصُرُّ)	نَقَرَ: نوک زد، کلیک کرد (مضارع: يَنْقُرُ/مصدر: نَقْر)
جَنَاحٌ: بال (جناحیه: دو بالش)	طَارَ: پرواز کرد (مضارع: يَطِيرُ)	هَدَفٌ: گل
جَذَعٌ: تنه	طِينٌ: صدای زنگ، بال پرنده و مانند آن	كِلَا: هر دو
حَارِشٌ مَرْمِي: دروازه بان	طَنَانٌ: مرغ مگس	يَسِيرٌ: حرکت می‌کند
حَرَقٌ: سوزاند (مضارع: يَحْرِقُ)	طُنٌّ: تَن	يُمْدُدُ: می‌گستراند
حَسَبٌ: بس	غِشَاءٌ: پرده، پوشش جانوران و گیاهان مانند پوست و پر	يُيَسِّتُ: استوار می‌سازد
حَكْمٌ: داور	فَرِيَسَةٌ: شکار	يُيَبِّرُ: برمی‌انگیزد
حَيَّةٌ: مار	فَمٌ: دهان	يُعَدُّ: به شمار می‌رود
دَابَّةٌ: جنبنده	قَضَى: امرأً: دستور فرمود	يُعْجِبُنِي: مرا در شگفت می‌آورد، خوشم می‌آید.
دَوْدٌ، دَوْدَةٌ: کرم	قَفْزَةٌ: پرش	يُقَدِّرُ: برآورد می‌کند
دَرِيٌّ: دانست (مضارع: يَدْرِي)		

متضادها

أَسْفَلٌ ≠ أَعْلَى	شِمَالٌ ≠ يَمِينٌ
أَقَلُّ ≠ أَكْثَرُ	صَغُرُ ≠ كَبُرُ
أَمَامٌ ≠ خَلْفٌ	صَمْرٌ ≠ نَفَعٌ
أَمْوَاتٌ ≠ أَحْيَاءٌ	قُمٌ ≠ اجْلِسْ
إِنْتِطَاقٌ ≠ تَوَقُّفٌ	يَبْدَأُ ≠ يَنْتَهِي
تَقَرُّبٌ ≠ ابْتِعَادٌ	يَضْحَكُ ≠ يَبْكِي
سَكَتٌ ≠ تَكَلَّمَ	يَقْتَرِبُ ≠ يَبْتَعِدُ

مترادفها

السَّاطِئَةُ = ساحل	سُرُورٌ = فَرَحٌ
تَارَةٌ = مَرَّةٌ	شِمَالٌ = يَسَارٌ
تَحَاوُلٌ = تَجْتَهِدُ	طَرِيقٌ = سَبِيلٌ
تَكَلَّمَ = حَدَّثَ	عَرِيبٌ = عَجِيبٌ
خَلْفٌ = وِرَاءٌ	يَتَنَاوَلُ = يَأْكُلُ
خَيْرٌ = بَرٌّ	يَدْرِي = يَعْلَمُ
ذَبِيلٌ = ذَنْبٌ	يُشَاهِدُ = يَنْظُرُ

جمع‌های مکسر

جَنَاحٌ: أَجْنِحَةٌ	زَعَانِفَةٌ: زَعَانِفٌ
جُنُودٌ: جُنُودٌ	سَمَكٌ: اسْمَاكٌ
جَذَعٌ: جَذُوعٌ	طَائِرٌ: طَيُورٌ
حَيٌّ: أَحْيَاءٌ	عَمَلَاءٌ: عَمِيلٌ
دَوْدَةٌ: دِيدَانٌ	فَمٌ: أَفْوَاهٌ
ذَبِيلٌ: أَدْيَالٌ	نَفْسٌ: أَنْفُسٌ
زَمَلٌ: رِمَالٌ	

المَمَلُ الإِعْرَابِيُّ

مَنْ: مبتدا (از ادوات شرط)
 يَتَفَكَّرُ: فعل شرط
 فِي خَلْقِي: جار و مجرور
 اللَّهُ: مضاف إليه و مجرور
 يُشَاهِدُ: جواب شرط
 قُدْرَةَ: مفعول و منصوب
 اللَّهُ: مضاف إليه و مجرور
 الطَّائِرُ: مبتدا و مرفوع
 الطَّنَانُ: صفت و مرفوع
 اصْغَرَ: خبر و مرفوع
 طَائِرٍ: مضاف إليه و مجرور
 عَلَيِ الْإَرْضِ: جار و مجرور
 طَوْلٌ: مبتدا و مرفوع
 هُ: مضاف إليه
 حَمْسَةَ: خبر و مرفوع
 يَطِيرُ: فعل
 إِلَيِ الْأَعْلَى: جار و مجرور
 الْأَسْفَلِ: معطوف
 إِلَيِ الْيَمِينِ: جار و مجرور
 الشَّمَالِ: معطوف
 إِلَيِ الْأَمَامِ: جار و مجرور
 الْخَلْفِ: معطوف
 انْطَلَقَ: مبتدا و مرفوع
 ه: مضاف إليه
 تَوَقَّفَ: معطوف
 ه: مضاف إليه
 السَّرِيْعَانِ: صفت
 يُبْرَانِ: فعل (خبر)
 التَّعَجُّبِ: مفعول و منصوب
 سُئِيَ: فعل مجهول
 طَّنَانًا: مفعول و منصوب
 يُخْدِثُ: فعل
 طَّنِينًا: مفعول و منصوب
 يَسْتَبِيبُ: جار و مجرور
 سُرْعَةً: مضاف إليه و مجرور
 حَرَكَةً: مضاف إليه و مجرور
 جَنَاحَيْهِ: مضاف إليه
 انْ: ادوات شرط
 تُحَاوِلُ: فعل شرط
 رُؤْيَاً: مفعول و منصوب
 جَنَاحَيْهِ: مضاف إليه
 ه: مضاف إليه
 لا تَقْدِرُ: جواب شرط
 تَدْرِي: فعل مضارع
 لِمَ (4 + ما): جار و مجرور
 يُحَرِّكُ: فعل مزید
 جَنَاحَيْهِ: مفعول
 ل: مضاف إليه
 ثَمَانِينَ: مفعول دوّم
 فِي الثَّانِيَةِ: جار و مجرور
 الْوَاحِدَةَ: صفت و مجرور
 لَهُ: جار و مجرور، خبر مقدّم

عَجَائِبُ الْمَخْلُوقَاتِ

شگفتی‌های آفرینش

درس سوم

تَفَكَّرُوا فِي الْخَلْقِ وَلَا تَفَكَّرُوا فِي الْخَالِقِ. (رسولُ الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) در مخلوق فکر کنید و در مورد آفریننده فکر نکنید.

مَنْ يَتَفَكَّرُ فِي خَلْقِ اللَّهِ، يُشَاهِدُ قُدْرَةَ اللَّهِ. هرکس در مخلوقات خدا فکر کند قدرت خداوند را مشاهده می‌کند.

«مَنْ: هرکس» از ادوات شرط است بنابراین «يَتَفَكَّرُ: فعل شرط» به صورت مضارع التزامی (فکر کند) و «يُشَاهِدُ: جواب شرط» به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود.

الطَّائِرِ الطَّنَانُ: هُوَ اصْغَرَ طَائِرٍ عَلَى الْأَرْضِ، طَوْلُهُ حَمْسَةَ سَنَتِيمَاتٍ، پرنده مرغ مگس، او کوچک‌ترین پرنده روی زمین طول او پنج سانتی متر است،
 يَطِيرُ إِلَى الْأَعْلَى وَالْأَسْفَلِ، وَإِلَى الْيَمِينِ وَالشَّمَالِ، وَإِلَى الْإِمَامِ وَالْخَلْفِ. به بالا و پایین، و راست و چپ، و به جلو و عقب پرواز می‌کند.

وَ انْطِلَاقَهُ وَ تَوَقُّفَهُ السَّرِيْعَانِ يُبْرَانِ التَّعَجُّبِ. و حرکت و ایستادن سریعش تعجب را برمی‌انگیزد.

ترکیب «انْطِلَاقَهُ وَ تَوَقُّفَهُ السَّرِيْعَانِ» از ترکیب «موصوف / مضاف: انْطِلَاقٌ وَ تَوَقُّفٌ + ه: مضاف‌الیه + السَّرِيْعَانِ: صفت» تشکیل شده است و همان‌طور که قبلاً آموختید به صورت «موصوف / مضاف: حرکت و توقف + صفت: سریع + مضاف‌الیه: ه» ترجمه می‌شود.

سُئِيَ طَّنَانًا؛ لِأَنَّهُ يُخْدِثُ طَّنِينًا بِسُرْعَةٍ بِسُرْعَةٍ حَرَكَةً جَنَاحَيْهِ، او مرغ مگس نامیده شد؛ زیرا صدایی را به سبب سرعت حرکت دو بالش ایجاد می‌کند،

فَإِنْ تُحَاوِلُ رُؤْيَاً جَنَاحَيْهِ لَا تَقْدِرُ، أَتَدْرِي لِمَاذَا؟ پس اگر تلاش کنی دو بالش را ببینی نمی‌توانی، آیا می‌دانی چرا؟

۱. «انْ: اگر» از ادوات شرط است بنابراین «يُحَاوِلُ: فعل شرط» به صورت «تلاش کنی: مضارع التزامی» و «لا تَقْدِرُ: جواب شرط» به صورت «نمی‌توانی: مضارع اخباری» ترجمه می‌شود.
 ۲. می‌توان «مصدر: رؤیه» را به صورت «فعل: ببینی» ترجمه کرد.

لِأَنَّهُ يُحَرِّكُ جَنَاحَيْهِ ثَمَانِينَ مَرَّةً تَقْرِيْبًا فِي الثَّانِيَةِ الْوَاحِدَةِ. زیرا او در یک ثانیه تقریباً هشتاد بار بال‌هایش را حرکت می‌دهد.

التَّمْسَاحُ: لَهُ طَرِيقَةٌ غَرِيْبَةٌ فِي تَنْظِيْفِ أَسْنَانِهِ، تمساح: روشی عجیب در تمیز کردن دندان‌هایش دارد،

فَبَعْدَ أَنْ يَتَنَاوَلَ طَعَامَهُ، يَسْتَرِيْحُ عَلَى السَّاطِعِ، بعد از خوردن غذایش، بر روی ساحل استراحت می‌کند،

المَلَلُ الإِعْرَابِيُّ

طَرِيقَةٌ: مبتدای مؤخر
عَرَبِيَّةٌ: صفت و مرفوع
فِي تَنْظِيفٍ: جار و مجرور
أَشْنَانٌ: مضاف الیه و مجرور
ه: مضاف الیه
أَنْ يَتَنَاوَلَ: فعل مضارع
طَعَامٌ: مفعول و منصوب
ه: مضاف الیه
يَسْتَرِيحُ: فعل مضارع
يَقْتَرِبُ: فعل
نَوْحٌ: فاعل و مرفوع
مِنْهُ: جار و مجرور
يَأْشُمُ: جار و مجرور
الزَّقْرَاقِ: مضاف الیه و مجرور
يَفْتَحُ: فعل مضارع
التَّمْسَاحُ: فاعل
فَمٌ: مفعول و منصوب
ه: مضاف الیه
يَدْخُلُ: فعل مضارع
ذَلِكَ: فاعل
فِيهِ: جار و مجرور
يَبْدَأُ: فعل مضارع
يَنْفَرُ: جار و مجرور
بِقَايَا: مفعول
الطَّعَامِ: مضاف الیه
ه: مضاف الیه
أَنْ يَنْتَهِيَ: فعل مضارع
مِنْ عَمَلٍ: جار و مجرور
ه: مضاف الیه
يَخْرُجُ: فعل مضارع
إِذَا: أدوات شرط
أَصَابَ: فعل شرط
ها: مفعول
شَيْءٌ: فاعل و مرفوع
قَاطِعٌ: صفت و مرفوع
قَسَمَ: فعل
ها: مفعول
إِلَى نِصْفَيْنِ: جار و مجرور
أَخَذَ: فاعل و مرفوع
بِالْأُرَاسِ: جار و مجرور
الْأَخْرَجُ: معطوف
يَنْمُو: فعل
وَاحِدٌ: مضاف الیه
كَامِلَةٌ: صفت و منصوب
نَوْحٌ: خبر برای مبتدای محذوف
مِنْ الْأَسْمَاكِ: جار و مجرور
يَقْفِرُ: فعل
القَوِي: صفت
يَطِيرُ: فعل
سَطْحٌ: مضاف الیه و مجرور
المَاءِ: مضاف الیه و مجرور
يَمْدُ: فعل
زَعَانِفُ: مفعول و منصوب
ه: مضاف الیه
الكَبِيرَةُ: صفت و منصوب
تَعْمَلُ: فعل

فَبَقِيَ مِنْهُ نَوْحٌ مِنَ الطُّيُورِ بِاسْمِ الزَّقْرَاقِ،
پس نوعی از پرندگان به نام مرغ باران به او نزدیک می شوند،

فَيَفْتَحُ التَّمْسَاحُ فَمَهُ، فَيَدْخُلُ ذَلِكَ الطَّائِرُ فِيهِ،
پس تمساح دهانش را باز می کند، و آن پرنده در آن داخل می شود،

وَيَبْدَأُ يَنْفَرُ بِقَايَا الطَّعَامِ مِنْ فَمِهِ،
و شروع به نوک زدن به باقیمانده های غذا از دهانش می کند،

وَبَعْدَ أَنْ يَنْتَهِيَ مِنْ عَمَلِهِ، يَخْرُجُ بِسَلَامَةٍ.
و بعد از آن که کارش به پایان رسید، به سلامت خارج می شود.

ترکیب «أَنْ + فعل مضارع» را می توان به دو صورت ترجمه کرد: ۱. مصدر: «أَنْ يَتَنَاوَلَ: خوردن»، ۲. مضارع التزامی: «أَنْ يَنْتَهِيَ: پایان رسید»

دَوْدَةَ الْأَرْضِ: إِذَا أَصَابَهَا شَيْءٌ قَاطِعٌ، وَ قَسَمَهَا إِلَى نِصْفَيْنِ،
کرم: اگر (هرگاه) چیزی برنده به او برخورد کند و او را به دو نیم قسمت کند،

إِحْدَهُمَا بِالْأُرَاسِ وَالْآخَرَ بِلَا ذَيْلٍ،
یکی از آن دو بدون سرو دیگری بدون دم،

فَإِنَّ هَذَيْنِ النِّصْفَيْنِ يَنْمُو، لِيَكُونَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا دَوْدَةً كَامِلَةً.
این دو قسمت رشد می کنند، تا هر یک از آن دو کرمی کامل شوند.

۱. هنگامی که «إِذَا، اگر، هرگاه» بر سر فعل ماضی بیاید، می توان آن را مضارع معنا کرد
أَصَابَ (ماضی): بر خورد کند (مضارع التزامی)
۲. حرف «لِ» در ساختار «لِ + فعل مضارع» به دو صورت ترجمه می شود: «۱. باید، ۲. تا، تا این که». از قرینه های موجود در جمله می توان فهمید کدام یک از معنای ذکر شده کاربرد دارد: «لِيَكُونَ: تا شوند»

السَّمَكُ الطَّائِرُ: نَوْحٌ مِنَ الْأَسْمَاكِ يَقْفِرُ مِنَ الْمَاءِ بِحَرَكَةٍ مِنْ ذَيْلِهِ الْقَوِي
ماهی پرنده: نوعی از ماهی هاست که از آب با حرکتی از جانب دم قوی اش می پرد
و يَطِيرُ فَوْقَ سَطْحِ الْمَاءِ، حَيْثُ يَمْدُ زَعَانِفَهُ الْكَبِيرَةَ الَّتِي تَعْمَلُ كَجَنَاحَيْنِ.
و بالای سطح آب پرواز می کند، زمانی که باله های بزرگش را که مانند بال های (پرندگان) عمل می کنند را می گستراند.

به ترجمه ترکیب های زیر دقت کنید:
ذَيْلِهِ الْقَوِي «موصوف / مضاف + مضاف الیه + صفت»: دم قوی اش «موصوف / مضاف + صفت + مضاف الیه»
زَعَانِفَهُ الْكَبِيرَةَ «موصوف / مضاف + مضاف الیه + صفت»: بال های بزرگش: «موصوف / مضاف + صفت + مضاف الیه»

يَفْعَلُ ذَلِكَ لِلْفِرَارِ مِنْ أَعْدَائِهِ. يَطِيرُ هَذَا السَّمَكُ خَمْسًا وَأَرْبَعِينَ ثَانِيَةً،
آن برای فرار از دشمنان عمل می کند (کاربرد دارد). این نوع از ماهی چهل و پنج ثانیه پرواز می کند،
ثُمَّ يَنْزِلُ إِلَى الْمَاءِ وَيَدْخُلُ فِيهِ.
سپس به سمت آب پایین می آید و در آن داخل می شود.

نَقَارُ الْخَشَبِ: طَائِرٌ يَنْقُرُ جُدْعَ الشَّجَرَةِ بِمِنْقَارِهِ عَشْرَ مَرَّاتٍ فِي الثَّانِيَةِ عَلَى الْأَقْلَى.
دراکوب: پرنده ای است که با منقارش به تنه درخت حداقل ده نوک در ثانیه می زند،

المحل الإعرابي

كَمَنَاحِينَ: جار و مجرور
يَفْعَلُ: فعل
ذَلِكَ: فاعل
لِلْفَرَارِ: جار و مجرور
مِنْ أَعْدَاءِ: جار و مجرور
ه: مضاف اليه
هَذَا: فاعل
يَنْزِلُ: فعل
يَدْخُلُ: فعل
فيه: جار و مجرور
طَائِرٌ: مبتدا و مرفوع
يَنْقُرُ: فعل، خبر
جَذَعٌ: مفعول و منصوب
ه: مضاف اليه
هذه السُرْعَةُ: مبتدا
لا تَضُرُّ: فعل (خبر)
دماغ: مفعول و منصوب
ه: مضاف اليه
الصَّغِيرُ: صفت و منصوب
بِسَبَبِ: جار و مجرور
وَجُودٌ: مضاف اليه و مجرور
عُضْوِينَ: مضاف اليه
لِدَفْعِ: جار و مجرور
الضَّرَبَاتِ: مضاف اليه
الأوَّلُ: مبتدا و مرفوع
نَسِيحٌ: خبر و مرفوع
الْمِنْقَارُ: معطوف
الثَّانِي: مبتدا
لِسَانٌ: خبر و مرفوع
الطَّائِرِ: مضاف اليه و مجرور
يَدُورُ: فعل
جُمُجُمَةً: مضاف اليه
لَهُ: جار و مجرور (خبر مقدم)
غِشَاءٌ: مبتدا مؤخر
خَاصٌّ: صفت و مرفوع
كَالْمِطْلَةِ: جار و مجرور
ه: مفعول
يَنْقُرُ: فعل
أُخْرَى: صفت
يَسْتَطِيعُ: فعل
أَنْ يَطِيرَ: فعل
وَاحِدَةً: صفت و مجرور
فِي مُنْتَصَفِ: جار و مجرور
النَّهَارِ: مضاف اليه
تَحْرُقُ: فعل
الرَّمْلِ: فاعل و مرفوع
مَنْ: مفعول
يَسِيرُ: فعل
تَصْعُ: فعل
هذه الحَيَّةُ: فاعل
ذُنْبٌ: مفعول و منصوب
تَقْفُ: فعل
كَالعَصَا: جار و مجرور
وَقَفَ: فعل
طَيْرٌ: فاعل و مرفوع
نَصِيدٌ: فعل
هُ: مفعول

وَ هَذِهِ السُّرْعَةُ لَا تَضُرُّ دِمَاغَهُ الصَّغِيرَ
وَ این سرعت به مغز کوچکش آسیب نمی رساند

بِسَبَبِ وُجُودِ عَضْوَيْنِ فِي رَأْسِهِ لِدَفْعِ الضَّرَبَاتِ:
به دلیل وجود دو عضو در سرش برای دفع ضربه ها:

الأوَّلُ نَسِيحٌ بَيْنَ الْجُمُجُمَةِ وَ الْمِنْقَارِ،
اول بافت پیوندی بین جمجمه و منقار

وَ الثَّانِي لِسَانُ الطَّائِرِ الَّذِي يَدُورُ دَاخِلَ جُمُجُمَتِهِ.
و دوم زبان پرنده که داخل جمجمه اش می چرخد.

السِّنْجَابُ الطَّائِرُ لَهُ غِشَاءٌ خَاصٌّ كَالْمِطْلَةِ يَفْتَحُهُ
سنجاب پرنده: پرده ای خاص مانند چتر دارد که آن را

حِينَ يَقْفِرُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ أُخْرَى،
هنگامی که از درختی به درخت دیگری می پرد باز می کند،

وَ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَطِيرَ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةٍ وَ خَمْسِينَ قَدَمًا فِي قَفْرَةٍ وَاحِدَةٍ.
و می تواند بیشتر از صد و پنجاه قدم در یک پرواز کند.

حَيَّةُ الصَّحْرَاءِ: فِي مُنْتَصَفِ النَّهَارِ وَ عِنْدَمَا تَحْرُقُ الرَّمْلَ
مار صحرا: در نیمه روز و هنگامی که ماسه ها از شدت گرما

أَقْدَمَ مَنْ يَسِيرُ عَلَيْهَا مِنْ شِدَّةِ الْحَرِّ،
پاهای هرکس را که بر روی آن ها حرکت می کند می سوزانند،

تَصْعُ هَذِهِ الْحَيَّةُ ذُنْبَهَا فِي الرَّمْلِ،
این مار دم خود را در ماسه قرار می دهد،

ثُمَّ تَقْفُ كَالْعَصَا. فَإِذَا وَقَفَ طَيْرٌ عَلَيْهَا نَصِيدُهُ.
سپس مانند عصا می ایستد. پس هنگامی که پرنده ای روی آن می ایستد، آن را شکار می کند.

هنگامی که «اذا» بر سر فعل ماضی بیاید می توانیم آن را مضارع ترجمه کنیم.

إذا وقف (ماضی): بایستد (مضارع التزامی)

حِوَارٌ (فِي المَلْعَبِ الرِّیَاضِيِّ)
گفت وگو (در استادیوم ورزش)

إسماعیل

إبراهیم

تَعَالَ نَذْهَبْ إِلَى المَلْعَبِ.
بیا به استادیوم برویم.

لِمُشَاهَدَةِ أَىِّ مُبَارَاةٍ؟
برای تماشای کدام مسابقه؟

لِمُشَاهَدَةِ مُبَارَاةِ كُرَةِ القَدَمِ.
برای مشاهده مسابقه فوتبال.

بَيْنَ مَنْ هَذِهِ المُبَارَاةُ؟
این مسابقه مابین چه کسی است؟

بَيْنَ فَرِیقِ الصَّدَاقَةِ وَ السَّعَادَةِ.
بین تیم الصداقة والسعادة.

الفَرِیقَانِ تَعَادَلَا قَبْلَ أُسْبُوعَینِ.
دو تیم دو هفته قبل مساوی کردند.

أَتَذْکُرُ ذَکَ.
آن را به یاد می آورم.

أَىُّ الفَرِیقَیْنِ أَقْوَى؟
کدام تیم قوی تر است؟

کَلَا هُمَا قَوَّیَانِ. عَلَینَا بِالذَّهَابِ إِلَى المَلْعَبِ. قَبْلَ
أَنْ یَمْتَلِئَ مِنَ المُنْتَفِرِّجِینِ.
هر دو تیم قوی هستند. باید به استادیوم برویم قبل از آن که از تماشاچی
پر شود.

عَلَى عَینِی. تَعَالَ نَذْهَبْ.
به روی چشم. باید برویم.

(فِي المَلْعَبِ)
(در استادیوم)

انظُرْ؛ جَاءَ أَحَدُ مَهَاجِمِ فَرِیقِ الصَّدَاقَةِ. سَیَسْجَلُ هَدَفًا.
نگاه کن. یکی از مهاجمان تیم الصداقة آمد. گلی را ثبت خواهد کرد.

هُوَ هَجَمَ عَلَى مَرْمَى فَرِیقِ السَّعَادَةِ. هَدَفٌ، هَدَفٌ!
او به دروازه تیم السعادة حمله کرد. گل، گل!

لَکِنَّ الحَکَمَ مَا قَبِلَ الهَدَفَ؛ لِمَاذَا؟!
اگر داور گل را قبول نکرد؛ چرا؟!

رَبِّمَا یَسَبِّبُ تَسَلُّلًا.
شاید به دلیل آفساید.

انظُرْ، هَجَمَةُ قَوِیَّةٌ مِنْ جَانِبِ لَاعِبِ فَرِیقِ الصَّدَاقَةِ.
نگاه کن، حمله ای قوی از جانب بازیکن تیم الصداقة.

یُعْجِبُنِی جِدًّا حَارِسُ مَرْمَى فَرِیقِ السَّعَادَةِ!
دروازه بان تیم السعادة مرا جدا شگفت زده می کند! (از دروازه بان تیم السعادة
خوشم می آید)

مَنْ یَذْهَبُ إِلَى النَّهَائِیِّ؟
چه کسی به فینال می رود؟

مَنْ یُسْجَلُ هَدَفًا یَذْهَبُ إِلَى النَّهَائِیِّ.
هرکس گلی را ثبت کند به فینال می رود.

الحَکَمُ یَصْفِرُ.
داور سوت می زند.

لَقَدْ تَعَادَلَا مَرَّةً ثَانِیَّةً بِلَا هَدَفٍ.
برای بار دوم مساوی شدند بدون گل.

تمرین های امتحانی ترجمه

التَّمْرِينُ الأوَّل - إِكْمِلِ الْفَرَاغ:

۱. يَطِيرُ الطَّائِرُ الطَّنَانُ إِلَى الْأَعْلَى وَالْأَسْفَلِ، وَإِلَى الْيَمِينِ وَالشِّمَالِ، وَإِلَى الْأَمَامِ وَالْخَلْفِ:
پرنده ..... به ..... و ..... و به سمت راست و ..... و به جلو و ..... پرواز می کند.
۲. اِنْطِلَاقُهُ وَتَوَقُّفُهُ السَّرِيعَانِ يُبِيرَانِ التَّعَجُّبِ:
..... و ..... سریع اش تعجب را .....
۳. سُمِّيَ طَّنَانًا، لِإِنَّهُ يُحْدِثُ طِينًا بِسَبَبِ سُرْعَةِ حَرَكَةِ جَنَاحَيْهِ:
او مرغ مگس .....، زیرا به دلیل سرعت حرکت ..... صدایی ایجاد می کند.
۴. فَإِنْ تُحَاوِلُ رُؤْيَةَ جَنَاحَيْهِ لَا تَقْدِرُ، أَتَدْرِي لِمَ؟
پس اگر ..... که دو بالش را ..... نمی توانی، آیا ..... چرا؟
۵. التَّمْسَاحُ، لَهُ طَرِيقَةٌ غَرِيبَةٌ فِي تَنْظِيفِ أَسْنَانِهِ:
تمساح روشی عجیب در ..... دارد.
۶. يَسْتَرِيحُ عَلَى الشَّاطِئِ، فَيَقْتَرِبُ مِنْهُ نَوْعٌ مِنَ الطُّيُورِ بِاسْمِ الرِّقَاقِ:
بر ..... استراحت می کند و نوعی از ..... به نام ..... به او نزدیک می شود.
۷. يَبْدَأُ الرِّقَاقُ بِتَقْرِيقِهَا الطَّعَامَ مِنْ فَمِ التَّمْسَاحِ:
مرغ باران ..... به باقیمانده های غذا از ..... تمساح را .....
۸. أَصَابَ شَيْءٌ قَاطِعٌ دَوْدَةَ الْأَرْضِ وَ قَسَمَهَا إِلَى نِصْفَيْنِ، أَحَدُهُمَا بِالرَّأْسِ وَالْآخَرُ بِالذَّيْلِ:
چیزی ..... به ..... برخورد کرد و او را به ..... قسمت کرد؛ ..... از آن دو بدون سرو ..... بدون .....
۹. السَّمَكُ الطَّائِرُ يَقْفِزُ مِنَ الْمَاءِ بِحَرَكَةٍ مِنْ ذَنْبِهِ الْقَوِيِّ:
..... از آب به وسیله حرکتی از جانب ..... قوی اش .....
۱۰. يَطِيرُ فَوْقَ سَطْحِ الْمَاءِ حَيْثُ يَمُدُّ زَعَانِفَهُ الْكَبِيرَةَ الَّتِي تَعْمَلُ كَجَنَاحَيْنِ:
..... سطح آب پرواز می کند ..... که ..... بزرگش را که مانند ..... عمل می کنند را .....
۱۱. نَقَارُ الْخَشَبِ يَنْقُرُ جَذَعَ الشَّجَرَةِ بِمِقْمَارِهِ عَشْرَ مَرَّاتٍ فِي الثَّانِيَةِ عَلَى الْأَقْلِ:
..... به ..... درخت با منقارش حداقل ..... در ثانیه نوک می زند.
۱۲. هَذِهِ السُّرْعَةُ لَا تَصْرُرُ دِمَاغَهُ الصَّغِيرَ:
این سرعت به ..... کوچکش .....
۱۳. لِلسَّنَجَابِ الطَّائِرِ غِشَاءٌ خَاصٌّ كَالْمِظَلَّةِ يَفْتَحُهُ حِينَ يَقْفِزُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ أُخْرَى:
سنجاب پرنده ..... خاص مانند ..... دارد که آن را ..... از درختی به درخت دیگر ..... باز می کند.
۱۴. يَسْتَطِيعُ أَنْ يَطِيرَ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةٍ وَ خَمْسِينَ قَدَمًا فِي قَفْزَةٍ وَاحِدَةٍ:
..... بیشتر از ..... قدم در یک ..... پرواز کند.
۱۵. فِي مُتَتَصِفِ النَّهَارِ تَحْرُقُ الزِّمَالُ أَقْدَامَ مَنْ يَسِيرُ عَلَيْهَا مِنْ شِدَّةِ الْحَرِّ:
در ..... روز ..... پاهای هرکس را که بر آن ..... از شدت گرما .....

۱۶. تَضَعُ هَذِهِ الْحَبَّةَ ذَنْبَهَا فِي الرَّمْلِ، ثُمَّ تَقْفُ كَالْعَصَا. فَإِذَا وَقَفَ طَيْرٌ عَلَيْهَا تَصِيدُهُ:

این ..... دمش را در ..... قرار می دهد، سپس مانند عصا ..... پس اگر پرنده ای بر روی آن ..... او را .....

۱۷. تَعَالَ نَذْهَبَ إِلَى الْمَلْعَبِ لِمُشَاهَدَةِ مَبَارَاةِ كُرَّةِ الْقَدَمِ:

..... به ..... برویم برای دیدن ..... فوتبال .....

۱۸. الْفَرِيقَانِ تَعَادَلَا قَبْلَ أَسْبُوعَيْنِ. أَتَذَكَّرُ ذَلِكَ:

..... دو هفته قبل ..... آن را .....

۱۹. عَلَيْنَا بِالذَّهَابِ إِلَى الْمَلْعَبِ قَبْلَ أَنْ يَمْتَلِيَ بِالْمُتَفَرِّجِينَ:

..... باید به ..... برویم قبل از آن که از .....

۲۰. يُعْجِبُنِي جِدًّا حَارِثُ مَرْمَى فَرِيقِ السَّعَادَةِ!

..... تیم السَّعَادَةِ مرا بسیار .....

التَّمْرِينُ الثَّانِي - عَيْنُ التَّرْجَمَةِ الصَّحِيحَةِ:

۱. تَفَكَّرُوا فِي الْخَلْقِ وَلَا تَفَكَّرُوا فِي الْخَالِقِ:

الف. در مورد مخلوقات فکری کنید و در مورد آفریدگار فکر نمی کنید.

ب. در آفریده ها بیاندیشید و در مورد آفریننده نیاندیشید.

۲. انْطِلَاقُ الطَّائِرِ الْطَّائِنِ وَ تَوْقُفُهُ السَّرِيعَانَ يُثِيرَانِ التَّعْجَبَ:

الف. حرکت مرغ مگس و ایستادنش آن قدر سریع است که تعجب را برمی انگیزد.

ب. حرکت و ایستادن سریع مرغ مگس تعجب را برمی انگیزد.

۳. سُمِّيَ طَيَّانًا؛ لِأَنَّهُ يُحْدِثُ طَنِينًا بِسَبَبِ سُرْعَةِ حَرَكَةِ جَنَاحَيْهِ:

الف. او مرغ مگس نامیده شده، زیرا به سبب سرعت حرکت دو بالش صدایی ایجاد می کند.

ب. او را مرغ مگس می نامند زیرا سرعت حرکت بالش ایجاد صدایی بلند می کند.

۴. لِتَمْسَاحِ طَرِيقَةَ عَرَبِيَّةٍ فِي تَنْظِيفِ أَسْنَانِهِ:

الف. تمساح روشی عجیب در تمیز کردن دندان هایش دارد.

ب. برای تمساح روشی عجیب در تمیز کردن دندان هایش است.

۵. إِذَا أَصَابَ دَوْدَةَ الْأَرْضِ شَيْءٌ قَاطِعٌ، وَقَسَمَهَا إِلَى نِصْفَيْنِ، يَنْمُو كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا لِيَكُونَ دَوْدَةً كَامِلَةً:

الف. هرگاه کرم به چیزی برنده برخورد کند و به دو نیم قسمت شود هریک از آن ها رشد می کند تا کرمی کامل شود.

ب. اگر چیزی برنده به کرم برخورد کند و او را به دو نیم قسمت کند هریک از آن دو رشد می کند تا کرم کاملی شود.

۶. أَلْسَمَكُ الطَّائِرِ نَوْعٌ مِنَ الْأَسْمَاكِ يَقْفَرُ مِنَ الْمَاءِ بِحَرَكَةٍ مِنْ ذَنْبِهِ الْقَوِي:

الف. ماهی پرنده نوعی از ماهی هاست که از آب با حرکتی از جانب دم قوی اش می پرد.

ب. ماهی پرنده نوعی ماهی است که در آب با حرکتی قوی از پایین به بالا می پرد.

۷. هَذِهِ السُّرْعَةُ لَا تَضُرُّ دِمَاغَ نَقَارِ الْخَشَبِ الصَّغِيرِ:

الف. این سرعت به مغز کوچک دارکوب آسیب نمی زند.

ب. این سرعت به دماغ دارکوب کوچک ضرر نمی رساند.

۸. لَهُ غِشَاءٌ خَاصٌّ كَالْمِظَلَّةِ يَنْتَحُهُ حِينَ يَقْفَرُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ أُخْرَى:

الف. پرده ای خاص مانند سایبان دارد که زمانی که از درختی به درخت دیگری می پرد، باز می شود.

ب. پرده ای خاص مانند چتر دارد که آن را هنگامی که از یک درخت به درختی دیگری می پرد باز می کند.

۹. يَسْتَطِيعُ أَنْ يَطِيرَ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةٍ وَخَمْسِينَ قَدَمًا فِي قَفْرَةٍ وَاحِدَةٍ:

الف. توانست بیشتر از صد و پنجاه قدم در یک پرش خود ببرد.

ب. می تواند بیشتر از صد و پنجاه قدم در یک پرش پرواز کند.

۱۰. تَحْرُقُ الزَّمَالَ أَقْدَامَ مَنْ يَسِيرُ عَلَيْهَا مِنْ شِدَّةِ الْحَرِّ:

الف. ماسه ها پاهای هرکس را که بر روی آن ها حرکت کند از شدت گرما می سوزانند.

ب. پاهای هرکس بر روی ماسه ها حرکت کند از شدت گرما می سوزد.

۱۱. تَضَعُ هَذِهِ الْحَيَّةُ ذَنْبَهَا فِي الزَّمَلِ، ثُمَّ تَقِفُ كَالْعَصَا:

الف. این مار دمش را در ماسه ها فرو می کند، سپس مانند عصا می ایستد.

ب. این مار دم خود را در ماسه قرار می دهد و مانند عصا می ایستد.

۱۲. تَعَالَ نَذْهَبُ إِلَى الْمَلْعَبِ:

الف. بیا تا به ورزشگاه برویم.

ب. می آید تا به استادیوم برویم.

۱۳. الْفَرِيقَانِ تَعَادَلَا قَبْلَ أُسْبُوعَيْنِ. أَتَدَكَّرُ ذَلِكَ:

الف. دو تیم دو هفته پیش مساوی کردند. آن را به یاد می آورم.

ب. دو تیم هفته قبل مساوی شدند. آن را به یاد می آوری؟

۱۴. عَلَيْنَا بِالذَّهَابِ إِلَى الْمَلْعَبِ قَبْلَ أَنْ يَمْتَلِئَ بِالْمُتَفَرِّجِينَ:

الف. به ورزشگاه می رویم قبل از آن که از تماشاچی پر شود.

ب. باید به استادیوم برویم قبل از آن که از تماشاچی ها پر شود.

۱۵. يُعْجِبُنِي حَارِثُ مَرْمَى فَرِيقِ السَّعَادَةِ جِدًّا:

الف. هافبک تیم سعاده جدا شگفت انگیز است.

ب. دروازه بان تیم سعاده مرا بسیار شگفت زده می کند.

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ - صَحِّحِ الْأَخْطَاءِ فِي التَّرْجُمَةِ:

۱. مَنْ يَتَفَكَّرُ فِي خَلْقِ اللَّهِ، يُشَاهِدُ قُدْرَةَ اللَّهِ.

هرکس در آفرینش خدا اندیشید، قدرت او را مشاهده کرد.

۲. الطَّائِرُ الطَّنَانُ هُوَ أَصْغَرُ طَائِرٍ عَلَى الْأَرْضِ، طَوْلُهُ خَمْسَةَ سَنَتِيمَاتٍ.

مرغ باران، پرنده کوچکی است بر روی زمین که طولش پنج سانتی متر است.

۳. فَإِنْ تُحَاوِلُ رُؤْيَةَ جَنَاحَيْهِ لَا تَقْدِرُ، أَتَدْرِي لِمَ؟

پس اگر بخواهی بالش را ببینی نخواهی توانست، آیا می دانی چرا؟

۴. لِأَنَّهُ يُحَرِّكُ جَنَاحَيْهِ ثَمَانِينَ مَرَّةً فِي الثَّانِيَةِ الْوَاحِدَةِ.

زیرا بالش شصت بار در یک ثانیه حرکت می کند.

۵. فَيَقْتَرِبُ مِنْهُ نَوْعٌ مِنَ الطُّيُورِ بِاسْمِ الرَّقْرَاقِ.

از او دور می شود، نوعی از پرنده گان به نام مرغ مگس.

۶. يَطِيرُ فَوْقَ سَطْحِ الْمَاءِ حَيْثُ يَمُدُّ زَعَانِفَهُ الْكَبِيرَةَ.

در امتداد سطح آب پرواز خواهد کرد هنگامی که باله بزرگ خود را بگستراند.

۷. يَفْعَلُ ذَلِكَ لِلْفِرَارِ مِنْ أَعْدَائِهِ.

آن برای فرار از دشمنان انجام می شود.

۸. يَبْدَأُ بِتَفْرِيقَايَا الطَّعَامِ مِنْ فَمِهِ.

شروع به نوک زدن به باقیمانده غذا از دنداننش می کند.

۹. تَضَعُ حَيَّةُ الصَّحْرَاءِ بَطْنَهُ فِي الزَّمَلِ ثُمَّ تَقِفُ وَتَضِيدُ الطَّيْرَ.

مار صحرا، شکمش را در ماسه ها قرار می دهد سپس می ایستد و پرنده را شکار می کند.

۱۰. نَذْهَبُ إِلَى الْمَلْعَبِ لِمُشَاهَدَةِ مَبَارَاةِ كُرَّةِ الْقَدَمِ.

به ورزشگاه برای دیدن بازی فوتبال رفتیم.

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ - اِنتْخِبِ التَّرْجُمَةَ الصَّحِيحَةَ مِمَّا بَيْنَ الْقَوْسَيْنِ:

۱. الطَّائِرُ الطَّنَانُ يُحَرِّكُ جَنَاحَيْهِ ثَمَانِينَ مَرَّةً فِي الثَّانِيَةِ الْوَاحِدَةِ:

(حرکت می کند - حرکت می دهد - حرکت داده می شود.)

٢. هذا التّصْف من دودة الأرضِ بِالأرْضِ بِالأرْضِ وَالأخْرُ بِالأخْرِ:
٣. يَمُدُّ السَّمَكُ الطَّائِرَ رَعَانِيَه الكَبِيرَةَ:
٤. يَفْتَحُه حِينَ يَقْفُزُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ أُخْرَى:
٥. هُوَ يَنْقُرُ جَدْعَ الشَّجَرَةِ:
٦. هَذِهِ الشَّرْعَةُ لَا تَصْرُدِمَاعَهُ الصَّغِيرَ:
٧. تَحْرُقُ الرِّمَالُ أَفْدَامَ مَنْ يَسِيرُ عَلَيَّهَا مِنْ شِدَّةِ الْحَرِّ:
٨. يَقْتَرِبُ مِنْهُ نَوْعٌ مِنَ الطُّيُورِ بِاسْمِ الرُّفْرَاقِ:
٩. الْحَكَمُ مَا قَبِلَ الْهَدَفَ بِسَبَبِ تَسَلُّلِ:
١٠. الْحَكَمُ يَصْفُرُ:

- (پایان - آخرین - دیگری)
 (باله هایش - دُمش - منقارش)
 (باز می کند - باز می شود - باز خواهد شد)
 (می پرد - نوک می زند - راه می رود)
 (بینی - نوک - مغز)
 (می دود - سفر می کند - حرکت می کند)
 (مرغ باران - مرغ مگس - دارکوب)
 (هند - آفساید - کُرَنل)
 (صفر، صفر - سوت می زند - صفر، صفر شدند.)

التّمرینُ الخامس - صَعُ في الدّائِرَةِ العَدَدِ المُناسِبِ (كَلِمَةً وَاحِدَةً زَائِدَةً):

١. حيوانٌ طويلٌ يمشى على بطنه:
  ٢. عُصْبُ طَيْرٍ بِهِ الطَّائِرُ:
  ٣. طائرٌ يَنْقُرُ جُدُوعَ الأشجارِ وَ يَسْتَخْرِجُ دودَهَا وَ يَصْنَعُ عَشًا فِيهَا:
  ٤. أداةٌ لِحِفْظِ الإنسانِ أمامَ أشعةِ الشَّمْسِ أَوْ نُزُولِ المَطَرِ أَوْ التَّلْحِ:
  ٥. دابَّةٌ صَغِيرَةٌ مُسْتطِيلَةٌ:
  ٦. طائرٌ يَنْظِفُ أسنانَ التَّمساحِ:
  ٧. أصغرُ طائرٍ على الأرضِ:
  ٨. هُوَ ما يُعَدُّ خَطَأً في لَعِبِ كُرَةِ القَدَمِ:
  ٩. مَكَانٌ في طرفي المَلْعَبِ يُحاولُ اللّاعِبونَ إدخالَ الكُرَةِ فيه:
- (١) التَّسَلُّلُ
 (٢) دودةُ الأرضِ
 (٣) الحَيَّةُ
 (٤) المَرْمَى
 (٥) الجَنَاحُ
 (٦) نَقَّارُ الحَسْبِ
 (٧) المِظَلَّةُ
 (٨) الطَّائِرُ الطَّنَّانُ
 (٩) الرُّفْرَاقُ
 (١٠) الرُّعْنَفَةُ

التّمرين السادس - أَجِبْ عَنِ الأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ إِجَابَةً قَصِيرَةً:

١. بِمِ طَيْرِ السَّنَجَابِ الطَّائِرُ حِينَ يَقْفُزُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ؟
٢. أَيُّ طَائِرٍ يُسَاعِدُ التَّمساحَ في تَنْظِيفِ أسنانه؟
٣. لِمَاذَا سَمِيَ الطَّائِرُ الطَّنَّانُ بِهَذَا الإِسْمِ؟
٤. مَتَى تَصِيدُ حَيَّةُ الصَّحْرَاءِ طَيْرًا؟
٥. كَمْ ثَائِيَةً يَطِيرُ السَّمَكُ الطَّائِرُ؟
٦. مَا هُوَ أَصْغَرُ طَائِرٍ عَلَى الأَرْضِ؟
٧. مَتَى يَطِيرُ السَّمَكُ الطَّائِرُ فَوْقَ سَطْحِ المَاءِ؟
٨. لِمَاذَا يَطِيرُ السَّمَكُ الطَّائِرُ فَوْقَ سَطْحِ المَاءِ؟
٩. أَيْنَ يَسْتَرِيحُ التَّمساحُ بَعْدَ أَنْ يَتَنَاوَلَ طَعَامَهُ؟
١٠. مَا فِي الطَّائِرِ الطَّنَّانِ يُسِيرُ التَّعَجُّبُ؟

التّمرين السابع - رَتِّبِ الكَلِمَاتِ التَّالِيَةَ وَ أَكْتُبْ:

١. أَيْ - مُباراة - مُباراة - لِمُشاهدة - لِمُشاهدة - كُرَةُ القَدَمِ.
الف. ....؟
٢. مَنْ - هَذِهِ - فَرِيقِ - الصَّدَاقَةِ - المُباراة - بَيْنَ - بَيْنَ - وَ - السَّعادَةِ.
الف. ....؟

پاسخ تمرین های امتحانی ترجمه

التمرین الأول:

- ۱ مرغ مگس / بالا / پایین / چپ / عقب
- ۲ حرکت / ایستادن / برمی انگیزد
- ۳ نامیده شده است . / بال هایش
- ۴ تلاش کنی / ببینی / می دانی
- ۵ تمیز کردن / دندان هایش
- ۶ ساحل / پرندگان / مرغ باران
- ۷ نوک زدن / دهان / شروع می کند
- ۸ برنده / گرم خاکی / دو نیم / یکی / دیگری / دم
- ۹ ماهی پرنده / دم / می پرد.
- ۱۰ بالای / هنگامی / باله های / دو بال / می گستراند
- ۱۱ دارکوب / تنه / ده بار
- ۱۲ مغز / آسیب نمی زند
- ۱۳ پرده ای / چتر / هنگامی که / می پرد
- ۱۴ می تواند / صد و پنجاه / پرش
- ۱۵ نیمه / ماسه ها / حرکت می کند / می سوزاند
- ۱۶ مار / ماسه / می ایستد / بایستد / شکار می کند
- ۱۷ بیا / استادیوم / مسابقه
- ۱۸ تیم ها / برابر شدند / به یاد می آورم
- ۱۹ استادیوم / تماشاچی ها / پر شود
- ۲۰ دروازه بان / شگفت زده می کند

التمرین الثالث:

- ۱ اندیشید ← بیانید / او را ← خدا را / مشاهده می کرد ← مشاهده می کند.
- ۲ مرغ باران ← مرغ مگس / پرنده کوچکی ← کوچک ترین پرنده
- ۳ بخواهی ← تلاش کنی / بالش ← دو بالش / نخواهی توانست ← نمی توانی
- ۴ بالش ← دو بالش را / شصت ← هشتاد / حرکت می کند ← حرکت می دهد.
- ۵ از ← به / دور می شود ← نزدیک می شود / مرغ مگس ← مرغ باران
- ۶ در امتداد ← بالای / پرواز خواهد کرد ← پرواز می کند / باله ← باله های / بگستراند ← می گستراند.
- ۷ آن ← آن را / دشمنان ← دشمنانش / انجام می شود ← انجام می دهد.
- ۸ باقیمانده ← باقیمانده ها / دندانش ← دهانش
- ۹ ماسه ها ← ماسه
- ۱۰ بازی ← مسابقه / رفتیم ← می رویم

التمرین الرابع:

۱	حرکت می دهد	۶	مغز
۲	دیگری	۷	حرکت می کند
۳	باله هایش	۸	مرغ باران
۴	باز می کند	۹	آفساید
۵	نوک می زند	۱۰	سوت می زند

التمرین الخامس:

۱ ← ۳	۶ ← ۹
۲ ← ۵	۷ ← ۸
۳ ← ۶	۸ ← ۱
۴ ← ۷	۹ ← ۴
۵ ← ۲	

التمرین السادس:

- ۱ غشاءٌ خاصٌ كالمِظَلَّةِ.
- ۲ الرِّقْرَاق
- ۳ لِأَنَّهُ يُحْدِثُ طَنِينًا بِسَبَبِ سُرْعَةِ حَرَكَةِ جَنَاحِيهِ.
- ۴ حِينَ تَقِفُ كَالْعَصَا.
- ۵ حَمْسًا وَأَرْبَعِينَ نَائِيَةً.
- ۶ الظَّائِرُ الطَّنَانِ.
- ۷ حَيْثُ يُمَدُّ زَعَانِفُهُ الْكَبِيرَةَ.

التمرین الثاني:

- ۱ گزینه «ب» (تَفَكَّرُوا: فکر کنید، بیانید)
- ۲ گزینه «ب»
- ۳ گزینه «الف» (سَبَّيْ: مجهول): نامیده شد.
- ۴ گزینه «الف» (أَسْنَانِيَه: دندان هایش)
- ۵ گزینه «ب» (شئٌ: فاعل / دودة: مفعول)
- ۶ گزینه «الف» (ذَيْلِهِ: دمش)
- ۷ گزینه «الف» (دِمَاغ: مغز)
- ۸ گزینه «ب» (المِظَلَّة: چتر)
- ۹ گزینه «ب» (يَسْتَطِيعُ: مضارع): می تواند
- ۱۰ گزینه «الف» (الرِّمَالُ: فاعل / أقدام: مفعول)
- ۱۱ گزینه «ب» (الرَّمَلُ: مفرد): ماسه
- ۱۲ گزینه «الف» (تَعَالَى: فعل امر): بیا
- ۱۳ گزینه «الف» (أُسْبُوعِيْن: دو هفته)
- ۱۴ گزینه «ب» (مُتَفَرِّجِيْن: جمع): تماشاچی ها
- ۱۵ گزینه «ب» (يُعْجَبُنِي: مرا شگفت زده می کند).

درسنامه قواعد

«أَسْلُوبُ الشَّرْطِ وَأَدَوَاتُهُ»

مهم‌ترین ادوات شرط عبارتند از: «مَنْ، مَا، إِنْ، إِذَا».

معمولاً این کلمات بر سر عباراتی می‌آیند که دو فعل دارند، به فعل اول «فعل شرط» و به فعل دوم «جواب شرط» می‌گویند:

مَا تَفْعَلُوا يَعْلَمُهُ اللَّهُ

فعل شرط جواب شرط

گاهی نیز جواب شرط به صورت جمله اسمیه است. در این صورت قبل از آن حرف «ف» می‌آید که به آن «فاء جزاء شرط» می‌گویند.

مَنْ يَجْتَهِدُ فِي أَعْمَالِهِ فَ— هُوَ فَائِزٌ

فعل شرط   فاء جزاء شرط   جواب شرط

البته اگر جواب شرط فعل امر یا فعل نهی باشد نیز (فاء جزاء) بر سر جواب شرط می‌آید: **إِنْ دَخَلْتَ بَيْتًا فَسَلِّمْ عَلَى أَهْلِهِ.**

فعل شرط معادل مضارع التزامی و فعل جواب شرط به شکل مضارع اخباری ترجمه می‌شوند، هر چند که ماضی باشند (البته اگر فعل شرط

و جواب آن ماضی باشند می‌توان ماضی هم ترجمه کرد):

مَنْ فَكَّرَ قَبْلَ الْكَلَامِ قَلَّ خَطُؤُهُ:

فعل شرط (ماضی)   جواب شرط (ماضی)

هرکس پیش از سخن گفتن اندیشید، خطایش کم شد.

ماضی   ماضی

هرکس پیش از سخن گفتن بیندیشد، خطایش کم می‌شود.

مضارع التزامی   مضارع اخباری

۱. دقت شود لازم نیست که فعل شرط و جواب شرط هر دو در یک صیغه باشند بلکه به فاعل هر فعل بستگی دارد و هر فعلی باید با

فاعل خود مطابقت کند: «إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ»

فعل شرط   جواب شرط

جمع مذکر مخاطب   مفرد مذکر غائب

۲. اگر فعلی بعد حروف «و، فَ، ثُمَّ، ...» بیاید فعل جواب شرط نیست بلکه معطوف (عطف شده) به فعل قبل از خود است:

إِنْ تَصْبِرْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ تَنْجِخْ فِي حَيَاتِكَ.

فعل شرط معطوف   جواب شرط

۳. دقت شود ۳ نوع «مَنْ» در عربی است:

الف. من شرط: غالباً اول جمله می‌آید و به معنای «هرکس، هرکه» است و بعد از آن دو فعل شرط و جواب شرط (یا جمله اسمیه

جانشین جواب شرط) وجود دارد: «مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ»: «هرکس به خدا توکل کند، پس او، او را بس است»

من شرط فعل شرط   جواب شرط

ب. مَنْ موصول^(۱):

غالباً وسط جمله می‌آید، به معنای «کسی که، کسانی که» است و بعد از آن یک جمله یا شبه جمله می‌آید که درباره آن توضیح

می‌دهد: **سَاعِدِي مَنْ يَسْأَلُكَ أَمْرًا.** «کسی را که از تو کاری می‌خواهد یاری کن».

ج. مَنْ استفهام: به معنی «چه کسی، چه کسانی» است و معمولاً ابتدای جمله می‌آید، اما گاهی وسط جمله هم می‌آید، پس باید

به معنی آن دقت کرد: **مَنْ سَاعَدَ الْفُقَرَاءَ فِي الْمَدِينَةِ:** چه کسی فقرا را در شهر یاری کرد؟

۱. شما با عنوان «موصول» آشنا نشده‌اید ولی با کاربرد آن در جملات مختلف آشنایی دارید.

۴. «ما» نیز انواع مختلفی دارد:

- الف.** ما اسم شرط: غالباً اول جمله می‌آید و به معنای «هرچه، آنچه» است و بعد از آن دو فعل شرط یا جانشین جواب شرط (یا جمله اسمیه جانشین جواب شرط) وجود دارد: ما تَدْعُوا مِنَ الْخَيْرَاتِ يُسْمَعُ: آن چه از خوبی‌ها بخوانید شنیده می‌شود.
فعل شرط   جواب شرط   فعل شرط   جواب شرط
- ب.** ما استفهام: و به معنی «چه چیزی، چه چیزهایی» است و غالباً اول جمله می‌آید، البته توجه به معنای جمله در تشخیص (ما)ی استفهام بسیار مهم است: أَيُّهَا الْعَدُو! مَا هَذِهِ الْجَرَائِمُ: ای دشمن! این جنایت‌ها چیست؟
- ج.** ما حرف نفی: غالباً ماضی و گاهی مضارع را منفی می‌کند:
مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَ نَذِيرًا. تو را جز بشارت دهنده و هشدار دهنده نفرستادیم.
- د.** ما اسم موصول: غالباً وسط جمله و گاهی در ابتدای آن می‌آید و به معنای «چیزی که، چیزهایی که» است و بعد از آن جمله‌ای می‌آید و درباره‌اش توضیح می‌دهد:
مَا نَعَطَى الْآخِرِينَ مِنْ أَمْوَالِنَا يَضَاعِفُهُ اللَّهُ لَنَا، چیزهایی از اموالمان را که به دیگران می‌دهیم خداوند آن را برای ما دو چندان می‌کند.

کارگاه ترجمه

فعل شرط به صورت مضارع التزامی و جواب شرط به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود هر چند ماضی باشد (البته ترجمه به شکل ماضی هم درست می‌باشد)

۱. مَنْ: «هرکس» مثال: مَنْ يُحَاوِلْ كَثِيرًا، يَصِلْ إِلَى هَدَفِهِ: هر کس بسیار تلاش کند، به هدفش می‌رسد.

۲. ما: «هر چه، آنچه» مثال:

مَا فَعَلْتَ مِنَ الْخَيْرَاتِ، وَجَدْتَهَا ذَخِيرَةً لَأَخْرَجْتِكَ.

هرچه از کارهای نیک انجام دادی، آن‌ها را اندوخته‌ای برای آخرت یافتی.

هرچه از کارهای نیک انجام دهی، آن‌ها را اندوخته‌ای برای آخرت می‌یابی.

۳. إِنْ: «اگر» مثال: إِنْ تَزْرَعْ خَيْرًا، تَحْصُدْ سُورًا: اگر نیکی بکاری، شادی درو می‌کنی.

۴. إِذَا: «هرگاه، اگر» مثال: إِذَا اجْتَهَدْتَ، نَجَحْتَ: هرگاه (اگر) تلاش کنی، موفق می‌شوی.

مثال إِخْتِيزِ نَفْسَكَ: تَرْجِمِ الْآيَاتِ، ثُمَّ عَيِّنِ أَدَاةَ الشَّرْطِ وَ فِعْلَ الشَّرْطِ وَ جَوَابَهُ:

۱. ﴿وَمَا تَقْدِمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ نَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ ..... ترجمه: .....
۲. ﴿وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ ..... ترجمه: .....
۳. ﴿إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ يَتَّبِعْ أَقْدَامَكُمْ﴾ ..... ترجمه: .....
۴. ﴿وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ ..... ترجمه: .....

پاسخ

۱. و هرآن چه از نیکی برای خودتان پیش بفرستید آن را نزد خدا می‌یابید / أداة الشرط: ما / فعل الشرط: تَقَدَّمُوا / جواب الشرط: تجدوا
۲. و هرگاه دستور دهد پس فقط به او می‌گوید باش پس می‌باشد (می‌شود) / أداة الشرط: إِذَا / فعل الشرط: قَضَى / جواب الشرط: كُنْ
۳. اگر خدا را یاری کنید شما را یاری می‌کند و گام‌هایتان را استوار می‌سازد / أداة الشرط: إِنْ / فعل الشرط: تَنْصُرُوا / جواب الشرط: يَنْصُرْكُمْ
۴. و هرکس به خدا توکل کند او، او را بس است / أداة الشرط: مَنْ / فعل الشرط: يَتَوَكَّلْ / جواب الشرط: هُوَ حَسْبُهُ (جمله اسمیه)

ردیف	نمونه سؤالات امتحانی درس سوم	نمره
١	تَرْجِمِ الْآيَتِينَ وَالْعِبَارَاتِ: ﴿ وَ مَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ ﴾	٥
٢	إِنْ صَبَرْتَ، حَصَلَتْ عَلَيَّ التَّجَاحُ فِي حَيَاتِكَ.	
٣	فَإِنْ تُحَاوِلُ رُؤْيَةَ جَنَاحَيْهِ لَا تَقْدِرُ، أَتَدْرِي لِمَ؟	
٤	يَطِيرُ السَّمَكُ الطَّائِرُ فَوْقَ سَطْحِ الْمَاءِ، حَيْثُ يَمُدُّ زَعَانِفَهُ الْكَبِيرَةَ الَّتِي تَعْمَلُ كَجَنَاحِينَ.	
٥	نَقَارُ الْحَشَبِ يَنْفُرُ حِذْقَ الشَّجَرَةِ بِمَنْقَارِهِ عَشْرَ مَرَّاتٍ فِي الثَّانِيَةِ عَلَى الْأَقْلِ.	
٦	أَكْتُبْ مَا طُلِبَ مِنْكَ: لِلسَّنَجَابِ الطَّائِرِ غِشَاءٌ خَاصٌّ كَالْمِظَلَّةِ (بِالْفَارِسِيَّةِ)	١
٧	هَذِهِ السَّرْعَةُ لَا تَضُرُّ دِمَاعَهُ الصَّغِيرَ. (بِالْفَارِسِيَّةِ)	
٨	دَوْدَةٌ (جَمْع):	
٩	أَفْوَاهُ (مَفْرَد):	
١٠	أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ الْمُعْجَمِ تُنَاسِبُ التَّوْضِيحِينَ التَّالِيَيْنِ: أَصْغُرُ طَائِرٍ عَلَى الْأَرْضِ: حَيَوَانٌ طَوِيلٌ يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ:	٥/٠
١١		
١٢	عَيِّنِ الْكَلِمَاتِ الْمُتْرَادِفَةَ وَالْمُتَضَادَّةَ: «مَرَّةً - اجْلِسْ - يَدْرِي - شِمَالٌ - قُمْ - تَارَةً» ..... = ... ≠	٥/٠
١٣	رَتِّبِ الْكَلِمَاتِ «بِالذَّهَابِ - أَنْ - الْمَلْعَبِ - يَمْتَلِي - مِنْ - عَلَيْنَا - إِلَى - قَبْلَ - الْمُتَفَرِّجِينَ»	١
١٤	تَرْجِمِ الْآيَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ أَدَاءَ الشَّرْطِ وَفِعْلَ الشَّرْطِ وَجَوَابَهُ. ﴿ وَ مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ ﴾	١
١٥	تَرْجِمِ الْعِبَارَةَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ أَعْرِبِ أَشِيرِ إِلَيْهِمَا بِخَطِّ: تُفَرِّزُ عَيُونُ التَّمْسَاحِ عِنْدَ أَكْلِ فَرِيْسَتِهِ سَائِلًا كَأَنَّهُ دُمُوعٌ.	١
١٥	جمع نمره	١٥

آزمون غنی سازی

۱. عَيْنِ التَّرْجَمَةِ الصَّحِيحَةَ «إِنِّطْلَاقُ الظَّائِرِ الطَّنَانِ وَتَوَقُّفُهُ السَّرْبِعَانِ يُثِيرَانِ التَّعَجُّبَ».
- (۱) حرکت مرغ مگس و ایستادنش آن قدر سریع است که تعجب را برمی انگیزد.
 (۲) حرکت و ایستادن سریع مرغ مگس تعجب را برمی انگیزد.
 (۳) حرکت و ایستادن سریع مرغ مگس باعث تعجب است.
 (۴) حرکت مرغ مگس و ایستادنش آن چنان سریع است که سبب تعجب همگان می شود.
۲. «إِذَا أَصَابَ دَوْدَةَ الْأَرْضِ شَيْءٌ قَاطِعٌ، وَ قَسَمَهَا إِلَى نِصْفَيْنِ، يَنْمُو كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا لِيَكُونَ دَوْدَةً كَامِلَةً» عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجَمَةِ:
- (۱) هرگاه کرم به چیزی برنده برخورد کند، به دو نیم قسمت می شود، هریک از آن ها رشد می کند تا کرمی کامل شود.
 (۲) آن گاه که کرم به چیزی برنده برخورد کرد و به دو نیم قسمت شد هریک از آن ها رشد کرد و کرمی کامل شد.
 (۳) اگر چیزی برنده به کرم برخورد کند و او را به دو نیم قسمت کند هریک از آن دو رشد می کند تا کرمی کامل شود.
 (۴) زمانی که چیزی برنده به کرم برخورد کرد دو قسمت شد اما هریک از آن ها رشد کرده و کرمی کامل گردید.
۳. عَيْنِ الخَطَأِ.
- (۱) هَذِهِ الشَّرْعَةُ لَا تَضُرُّ دِمَاعَ نَقَارِ الحَشَبِ الصَّغِيرِ! این سرعت به مغز دارکوب کوچک آسیب نمی رساند!
 (۲) تَضَعُ هَذِهِ الحَيَّةُ ذَنَبَهَا فِي الرَّمْلِ! این مار دم خود را در ماسه قرار می دهد!
 (۳) تَعَالَى نَدَّهَبَ إِلَى المَلْعَبِ لِمُشَاهَدَةِ المُبَارَاةِ! بیا برای تماشای مسابقه به ورزشگاه برویم!
 (۴) يُعَدُّ الحَوْثُ الأَرْزُقُ أَكْبَرَ الكَائِنَاتِ الحَيَّةِ فِي العَالَمِ! نهنگ آبی بزرگ ترین موجودات زنده در جهان به شمار می رود.
۴. عَيْنِ الخَطَأِ فِي جَمْعِ الكَلِمَاتِ:
- (۱) دَوْدَةٌ = دیدان (۲) ذَبِيلٌ = اذیال (۳) فَمٌ = أفواه (۴) جِدْعٌ = أجذاع
۵. عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجَمَةِ: «إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ يَثِّبْ أقدامَكُمْ»
- (۱) اگر خدا را یاری کنید شما را یاری می کند و گام هایتان را استوار می سازد. (۲) اگر آفریدگار را یاری کنید یاری خواهید شد قدم هایتان استوار می شود.
 (۳) اگر یاری گر خداوند باشید شما را یاری می کند و قدم هایتان استوار می شود. (۴) اگر خداوند یاری شود شما نیز یاری شده و گام هایتان استوار می گردد.
۶. «إِنْ صَبَرْتَ، حَصَلَتْ عَلَيَّ النَّجَاحُ فِي حَيَاتِكَ» عَيْنِ الأَصْحَحِّ وَ الأَدَقِّ فِي التَّرْجَمَةِ:
- (۱) اگر صبر می کردی، در زندگی ات به موفقیت می رسیدی. (۲) اگر صبر کرده بودی، در زندگی موفقیت را به دست می آوردی.
 (۳) اگر صبر کنی، در زندگی ات موفقیت را به دست می آوری. (۴) اگر صبور بودی، در زندگی به موفقیت می رسیدی.
۷. عَيْنِ العبارة التي زمانها مضارع:
- (۱) مَنْ أَجابَ عَنْ هذا السؤال. (۲) ما فَعَلْتَ مِنَ الخَيْرَاتِ وَجَدْتَهَا ذَخِيرَةً لِأَخْرَجِكَ.
 (۳) ما عَرَفْتَنِي زَمِيلَتِي حِينَ مررتُ مِنْ جَنْبِهَا. (۴) ما نَوْعُ الرَّاخِةِ الَّتِي كَانَتْ تَفْوِجُ فِي الشَّارِعِ.
۸. عَيْنِ «مَنْ» الشرط:
- (۱) سَاعِدْ مَنْ يَسْأَلُكَ امراً مُلْتَمِساً. (۲) مَنْ ناداني عند ما كُنْتُ أَتَكَلَّمُ مَعَكَ.
 (۳) مَنْ يَهْدِنِي فِي حَيَاتِي يَرْثِمِرَّةَ عَمَلِهِ. (۴) مَنْ يَنْفِقُ أَمْوَالَهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَيَسَاعِدُ النَّاسَ بِإِنْفَاقِهِ.
۹. عَيْنِ «ما» الشرط:
- (۱) ما أَحَبُّ أَنْ يَرَانِي المَعْلَمُ! (۲) أَظْهَرَ ما تُحِبُّ مِنَ الخَيْرَاتِ! (۳) أَيُّهَا العَدُوُّ! ما هَذِهِ الجِرائِمُ! (۴) ما عَمِلْتُ يَعْلَمُهُ اللَّهُ!
۱۰. عَيْنِ ما لَيْسَ فِيهِ أَسْلُوبُ الشرط:
- (۱) ما يُخْرِجُ العالَمَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ هُوَ مِصْبِيحُ الصُّبْحِ! (۲) ما يَجْمَعُ الإِنسانَ مِنَ خَيْرِ يَرْثِمِرْتِهِ فِي النِّهايةِ!
 (۳) ما يَتَعَلَّمُوا فِي المَدْرَسَةِ يَساعِدُهُمْ فِي الحِياةِ! (۴) «وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ»